

Interpellationssvar

Dnr 26KS178-3
2026-06-03

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Sverigedemokraterna (SD) - Aktivitetskrav

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 30 mars 2026, väckte Elizabeth Puhls - Sverigedemokraterna (SD) följande interpellation.

Från och med 1 juli 2026 införs ett nationellt aktivitetskrav kopplat till ekonomiskt bistånd. Reformen innebär i korthet att personer som uppbär försörjningsstöd i högre utsträckning ska delta i aktiviteter som syftar till att närma sig arbetsmarknaden. Det kan handla om praktik, arbetsträning, utbildning eller andra insatser som stärker individens möjligheter till egen försörjning.

Syftet med reformen är tydligt, ekonomiskt bistånd ska vara ett tillfälligt stöd, och vägen tillbaka till egen försörjning ska vara så kort som möjligt. Ett aktivt deltagande i arbetsförberedande insatser förväntas bidra till både ökad sysselsättning och bättre integration i samhället.

För kommunerna innebär detta samtidigt ett ökat ansvar. För att aktivitetskravet ska fungera i praktiken krävs att det finns tillgång till relevanta aktiviteter, praktikplatser, samverkan med lokala företag, samt fungerande rutiner för uppföljning. Det kräver också tydliga riktlinjer för hur kravet ska tillämpas och hur kommunen säkerställer att regelverket efterlevs. Ur ett Sverigedemokratiskt perspektiv är det viktigt att arbetslinjen upprätthålls och att ekonomiskt bistånd inte riskerar att bli ett långvarigt försörjningssystem. Samtidigt behöver kommunerna vara väl förberedda för att reformen ska få den effekt som är avsedd.

Mot bakgrund av ovanstående önskar jag ställa följande frågor till ansvarigt kommunalråd/ordförande:

1. Hur har Gävle kommun förberett sig inför att aktivitetskravet för ekonomiskt bistånd träder i kraft den 1 juli 2026?

2. Vilka typer av aktiviteter eller insatser planerar kommunen att erbjuda personer som uppbär ekonomiskt bistånd för att uppfylla aktivitetskravet?
3. Hur ser kommunens plan ut för att säkerställa tillgång till praktikplatser, arbetsträning eller andra arbetsförberedande insatser?
4. Hur kommer kommunen att följa upp att aktivitetskravet efterlevs?
5. Har kommunen gjort någon uppskattning av hur många personer som i dag uppbär ekonomiskt bistånd och som kan komma att omfattas av aktivitetskravet?
6. Hur avser kommunen säkerställa att ekonomiskt bistånd fortsatt är ett tillfälligt stöd och inte en permanent försörjning?"

Hans Backman (L), Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Aktivitetskrav i försörjningsstöd innebär krav på heltidsdeltagande 40 timmar i veckan i aktiviteter av den som uppburit försörjningsstöd i tre månader eller mer. Utan bortre tidsgräns förrän personen har nått egen försörjning eller ålderspension. Kravet på kommunen är att tillhandahålla aktiviteter på heltid till samtliga försörjningsstödstagare från månad fyra och framåt utan bortre tidsgräns. Aktiviteten ska motsvara personens arbetsförmåga. Undantag finns för den med läkarintyg, sjukersättning, pension eller med barn under 1 år.

Som svar på frågorna i interpellationen vill jag redogöra följande:

Hur har Gävle kommun förberett sig inför att aktivitetskravet för ekonomiskt bistånd träder ikraft den 1 juli 2026?

Arbetsmarknad och stöds (Arbos) arbetsmetod är att förebygga för att nå aktivitetskravet och klargöra aktiviteter inför dag 91. Arbos har lagt fast tidplan för detta:

Dag 0 - Ansökan om försörjningsstöd.

Dag 60 - Planering av heltidsaktivitet

Dag 91 - Aktivitet startar.

Vilka typer av aktiviteter eller insatser planerar kommunen att erbjuda personer som uppbär ekonomiskt bistånd för att uppfylla aktivitetskravet?

Hur ser kommunens plan ut för att säkerställa tillgång till praktikplatser, arbetsträning eller andra arbetsförberedande aktiviteter?

Arbos planerar och har förberett fyra typer av aktiviteter.

1. Arbetsförberedande insatser i form av arbetskartläggning, samt andra rustande insatser av öppenvård - boendeinsatser samt budget och skuldrådgivning med mera.
2. Språkförbättrande insatser görs i samarbete med Vuxenutbildningen och civilsamhället samt i egen regi.
3. Arbetsplatsförlagda aktiviteter. Totalt 600 platser i Gävle kommunkoncern. Därutöver 600 platser i privata näringslivet, föreningar och organisationer.
4. Jobbsökningsaktiviteter via teambaserat arbetssätt inom Arbos.

Hur kommer kommunen följa upp att aktivitetskravet efterlevs?

Genom att Arbos löpande följer att tidplanen för aktivitetskravet följs för respektive berörd person.

Har kommunen gjort någon uppskattning av hur många personer som idag uppbär ekonomiskt bistånd och som kan komma att omfattas av aktivitetskravet?

Ja. Målgruppen för aktivitetskravet i Gävle kommun är cirka 1 550 personer.

Hur avser kommunen säkerställa att ekonomiskt bistånd fortsatt är ett tillfälligt stöd och inte en permanent försörjning?

Genom att Arbos fortsätter med sitt uppdrag att snabbt och effektivt föra individen till egen försörjning. Det handlar inte om att fylla tid utan om att göra effektiva insatser för berörda individer. I Gävle kommuns Verksamhetsrapport 2025 ser vi att under helåret 2025 förde Arbos ut 982 personer i egen försörjning.

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Hasse Backman (L)

Ordförande arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden Gävle